

การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4 ของผู้บริหาร
สถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาติดำน้ำสวยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ACADEMIC ADMINISTRATION IN THE DIGITAL ERA BASED ON THE
FOUR POWERS PĀLA 4 OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE DIN
DAM NAM SUAY QUALITY EDUCATION GROUP, UNDER THE LOEI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1



¹จริยา พรหมนิล, ²ประสงค์ หัสรินทร์ และ ³พระครูปริยัติคุณรังษี (ลิขิต คำหงษา)

¹Chariya Promnin, ²Prasong Hassarin
and ³Phrakhru Pariyattikhunrangsi (Likhit Khamhongsa)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

¹Prommasonanong@gmail.com

Received: December 29, 2024; **Revised:** January 21, 2025; **Accepted:** January 30, 2025

บทคัดย่อ

วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาติดำน้ำสวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 2) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาติดำน้ำสวยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาติดำน้ำสวยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

¹ นิสิต, หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เลย

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดร., สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เลย

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดร., สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เลย

ประณตศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาติดำน้ำสวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประณตศึกษาเลย เขต 1 พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความคิดเห็น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงจากด้านที่มีค่าสูงสุดไปหาด้านที่มีค่าต่ำสุดได้ดังนี้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา รองลงมาคือด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ และด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ

2. การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาติดำน้ำสวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประณตศึกษาเลย เขต 1 พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความคิดเห็น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงจากด้านที่มีค่าสูงสุดไปหาด้านที่มีค่าต่ำสุดได้ดังนี้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการวางแผนงานด้านวิชาการตามหลักพละ 4 รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาตามหลักพละ 4 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาตามหลักพละ 4 ด้านการนิเทศการศึกษาตามหลักพละ 4 และด้านการวัดและประเมินผลตามหลักพละ 4 ตามลำดับ

3. แนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาติดำน้ำสวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประณตศึกษาเลย เขต 1 ในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลทั้ง 5 ด้านผู้บริหารสามารถนำ หลักพละ 4 มาใช้บูรณาการใน 5 ด้านหลัก ดังนี้: 1) การวางแผนงานด้านวิชาการ ใช้ปัญญาในการวิเคราะห์บริบทและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน วิริยะค้นหาเทรนด์ใหม่ๆ อบรมครูต่อเนื่อง สดเลือกเทคโนโลยีเหมาะสม และสร้างแผนที่โปร่งใส รับฟังความคิดเห็นรอบด้าน 2) การพัฒนาหลักสูตร คัดสรรเนื้อหาและเทคโนโลยีที่ทันสมัย (ปัญญาพละ) อัปเดตอย่างต่อเนื่อง (วิริยะพละ) รักษาความถูกต้อง (อนวัชพละ) และส่งเสริมการทำงานร่วมกันในหมู่ครู (สังคพละ) 3) การจัดการเรียนการสอน วางแผนการสอนโดยคัดสรรสื่อที่เหมาะสม (ปัญญาพละ) พัฒนาสื่อออนไลน์อย่างต่อเนื่อง (วิริยะพละ) เคารพสิทธิและข้อมูลส่วนบุคคล (อนวัชพละ) และสร้างความร่วมมือแบ่งปันสื่อระหว่างครู (สังคพละ) 4) การวัดและประเมินผล ออกแบบเครื่องมือที่หลากหลาย (ปัญญาพละ) โปร่งใสและยุติธรรม (วิริยะพละ, อนวัชพละ) พร้อมเปิดช่องทางออนไลน์ให้ผู้ปกครองติดตามและสนับสนุนนักเรียน (สังคพละ) และ 5) การนิเทศการศึกษา เลือกประเด็นนิเทศตรงจุด (ปัญญาพละ) ดำเนินการต่อเนื่อง (วิริยะพละ) เปิดใจรับคำแนะนำ (อนวัชพละ) และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกันผ่านช่องทางออนไลน์ (สังคพละ)

คำสำคัญ : แนวทางการบริหารงานวิชาการ, ยุคดิจิทัล, หลักพละ 4

Abstract

This research aims to: 1) Study the state of academic administration in the digital era of school administrators in the Din Dam Nam Suay Quality Education Group, under the Loei Primary Educational Service Area Office 1; 2) Explore academic administration in the digital era based on the Four Powers (Pāla 4) principles of the same group of administrators; and 3) Propose guidelines for academic administration in the digital era based on the Four Powers principles. The findings reveal that: 1. The overall level of academic administration in the digital era was rated as very high. Among the five aspects, the highest-rated was curriculum development, followed by assessment and evaluation, teaching and learning management, academic planning, and educational supervision, respectively. 2. The overall implementation of academic administration following the Four Powers principles was also rated very high. When analyzed by specific aspects, the highest-rated was academic planning based on the Four Powers, followed by curriculum development, teaching and learning management, educational supervision, and assessment and evaluation, respectively. 3. School administrators can integrate the Four Powers principles (Paññā, Viriya, Anavajja, Sangaha) into academic administration in the following five key areas: 1) Academic Planning Paññā (Wisdom): Analyze the school's context and set clear goals. Viriya (Effort): Explore new trends and continuously train teachers. Sati (Mindfulness): Select appropriate technologies and remain composed amidst challenges. Anavajja (Blamelessness): Create transparent plans free from bias. Sangaha (Harmony): Encourage collaboration and balance quality with ethics. 2) Curriculum Development Select modern content and technologies (Paññā). Update the curriculum continuously (Viriya). Ensure accuracy and avoid copyright infringement (Anavajja). Foster collaboration among teachers and incorporate moral values (Sangaha). 3) Teaching and Learning Management Design lessons and select suitable materials (Paññā). Continuously develop online learning tools (Viriya). Respect privacy and personal data (Anavajja). Promote teamwork and share digital resources (Sangaha). 4) Assessment and Evaluation Create diverse assessment tools (Paññā). Maintain transparency and fairness in evaluation (Viriya, Anavajja). Provide online platforms for parents to monitor students' progress (Sangaha). 5) Educational Supervision Focus on targeted issues (Paññā). Conduct continuous supervision (Viriya). Be open to constructive

feedback (Anavajja). Use online platforms to foster collaborative learning environments (Sangaha).

Keywords : Guidelines for Academic Administration, Digital Era, and Four Powers Pāla 4

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน สร้างสังคม และสร้างชาติ โดยเป็นกลไกหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในศตวรรษที่ 21 การศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและความมั่นคงของประเทศในเวทีโลก ภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต่างให้ความสำคัญและลงทุนในระบบการศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และระดับโลก โดยยังคงรักษาอัตลักษณ์ของแต่ละประเทศไว้ สำหรับประเทศไทยเอง การศึกษาถูกยกให้เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคนและสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคม โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของคนไทย ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) ได้กำหนดเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความสุขในสังคม ทั้งยังมุ่งพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและส่งเสริมความเสมอภาคในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542: 1)

อย่างไรก็ตาม แม้การพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมา จะประสบความสำเร็จในด้านปริมาณ แต่ยังมีปัญหาในด้านคุณภาพเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ที่มีการพัฒนาในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นในการยกระดับการบริหารจัดการศึกษาที่เน้นการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของระบบการศึกษา (กมล ภูประเสริฐ, 2545: 6) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในด้านการวางแผน การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล รวมถึงการพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้ รายงานวิจัยจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย-หนองบัวลำภู พบว่า การบริหารงานในบางด้านยังคงมีปัญหา โดยเฉพาะในด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ต่ำกว่ามาตรฐาน (ภณัฐพงศ์ และ จักรกฤษ, 2561: 363-375)

นอกจากนี้ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ยังระบุปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนขนาดเล็ก การขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และการขาดการพัฒนาคุณวุฒิและระบบงานที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดความล่าช้าในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1, 2566: 21–22)

ดังนั้น เพื่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลจึงต้องให้ความสำคัญกับการนำหลักธรรมและแนวคิดที่เหมาะสม เช่น หลักพละ 4 เข้ามาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทปัจจุบันและยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ตอบโจทย์สังคมยุคใหม่อย่างยั่งยืน ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาดินดำน้ำสวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4 มาเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาดินดำน้ำสวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาดินดำน้ำสวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาดินดำน้ำสวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
3. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาดินดำน้ำสวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative research) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview) เป็นวิธีวิจัยเพื่อแนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4 ของ

ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาติดำน้ำสวยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน กลุ่มคุณภาพการศึกษาติดำน้ำสวย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้บริหาร จำนวน 9 คน ครูผู้สอน จำนวน 96 คน รวมเป็นจำนวน 105 คน

กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยใช้ตาราง ตามตาราง สำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง R.V.Krejcie และ D.W.Morgan และได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารจำนวน 4 คน และครูฝ่ายวิชาการ จำนวน 2 คน พระสงฆ์ 1 รูป รวมเป็น 7 รูป/คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

มุ่งศึกษาแนวคิด ทฤษฎีด้านการบูรณาการ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ในยุคดิจิทัล 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) ด้านการวัดและประเมินผล 5) ด้านการนิเทศ การศึกษา และ หลักพละ 4 ได้แก่ 1) ปัญญาพละ 2) วิริยะพละ 3) อดทนพละ 4) สังคหพละ

3. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative research) ใช้ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (S.D.) และวิธีการวิเคราะห์เชิง เนื้อหา พร้อมทั้งนำเสนอโดยวิธีการพรรณนาอ้างอิงคำพูดบุคคล

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การบริหารงานบุคคลยุคโลกพลิกผันตามหลักสัปปริสธรรม 7 ของ ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาดินดำน้ำสวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาดินดำน้ำสวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ที่	การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล โดยภาพรวม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ	4.53	0.72	มากที่สุด	4
2	ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.56	0.73	มากที่สุด	1
3	ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.54	0.72	มากที่สุด	3
4	ด้านการวัดและประเมินผล	4.55	0.72	มากที่สุด	2
5	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.52	0.73	มากที่สุด	5
รวม		4.54	0.72	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาดินดำน้ำสวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่ากลุ่มเป้าหมายมีความคิดเห็น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงจากด้านที่มีค่าสูงสุดไปหาด้านที่มีค่าต่ำสุดได้ดังนี้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา รองลงมาคือด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ และด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาดินดำน้ำสวยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาดินดำน้ำสวยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ที่	การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4 โดยภาพรวม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการตามหลักพละ 4	4.59	0.71	มากที่สุด	1
2	ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาตามหลักพละ 4	4.57	0.73	มากที่สุด	2
3	ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาตามหลักพละ 4	4.56	0.72	มากที่สุด	3
4	ด้านการวัดและประเมินผลตามหลักพละ 4	4.53	0.73	มากที่สุด	5

5	ด้านการนิเทศการศึกษาตามหลักพละ 4	4.55	0.74	มากที่สุด	4
รวม		4.56	0.73	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาติดน้ำสวยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความคิดเห็น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงจากด้านที่มีค่าสูงสุดไปหาด้านที่มีค่าต่ำสุดได้ดังนี้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการวางแผนงานด้านวิชาการตามหลักพละ 4 รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาตามหลักพละ 4 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาตามหลักพละ 4 ด้านการนิเทศการศึกษาตามหลักพละ 4 และด้านการวัดและประเมินผลตามหลักพละ 4 ตามลำดับ

3. แนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาติดน้ำสวยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลทั้ง 5 ด้านผู้บริหารสามารถนำ หลักพละ 4 มาใช้บูรณาการใน 5 ด้านหลัก ดังนี้: 1) การวางแผนงานด้านวิชาการ ใช้ปัญญาในการวิเคราะห์บริบทและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน วิริยะค้นหาเทรนด์ใหม่ๆ อบรมครูต่อเนื่อง สดเลือกเทคโนโลยีเหมาะสม และสร้างแผนที่โปร่งใส รับฟังความคิดเห็นรอบด้าน 2) การพัฒนาหลักสูตร คัดสรรเนื้อหาและเทคโนโลยีที่ทันสมัย (ปัญญาพละ) อัปเดตอย่างต่อเนื่อง (วิริยะพละ) รักษาความถูกต้อง (อนวัชพละ) และส่งเสริมการทำงานร่วมกันในหมู่ครู (สังคหพละ) 3) การจัดการเรียนการสอน วางแผนการสอนโดยคัดสรรสื่อที่เหมาะสม (ปัญญาพละ) พัฒนาสื่อออนไลน์อย่างต่อเนื่อง (วิริยะพละ) เคารพสิทธิและข้อมูลส่วนบุคคล (อนวัชพละ) และสร้างความร่วมมือแบ่งปันสื่อระหว่างครู (สังคหพละ) 4) การวัดและประเมินผล ออกแบบเครื่องมือที่หลากหลาย (ปัญญาพละ) โปร่งใสและยุติธรรม (วิริยะพละ, อนวัชพละ) พร้อมเปิดช่องทางออนไลน์ให้ผู้ปกครองติดตามและสนับสนุนนักเรียน (สังคหพละ) และ 5) การนิเทศการศึกษา เลือกระดับนิเทศตรงจุด (ปัญญาพละ) ดำเนินการต่อเนื่อง (วิริยะพละ) เปิดใจรับคำแนะนำ (อนวัชพละ) และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกันผ่านช่องทางออนไลน์ (สังคหพละ)

อภิปรายผล

จากการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาติดน้ำสวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษา ด่านน้ำสวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงจากด้านที่มีค่าสูงสุดไปหาด้านที่มีค่าต่ำสุดได้ดังนี้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา รองลงมาคือด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ และด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดถือว่าเป็นการบริหารที่เป็นรูปธรรมมากที่สุดในการบริหารงานวิชาการที่เป็นเชิงประจักษ์ในการดำเนินงาน สอดคล้องกับ ปรีดี พนมยงค์ (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มคุณภาพการศึกษากุด-นาแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1” ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มคุณภาพการศึกษากุด-นาแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้, ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนรู้อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา, ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา, ด้านการนิเทศการศึกษา, และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2. การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษา ด่านน้ำสวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงจากด้านที่มีค่าสูงสุดไปหาด้านที่มีค่าต่ำสุดได้ดังนี้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการวางแผนงานด้านวิชาการตามหลักพละ 4 รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาตามหลักพละ 4 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาตามหลักพละ 4 ด้านการนิเทศการศึกษาตามหลักพละ 4 และด้านการวัดและประเมินผลตามหลักพละ 4 ตามลำดับ สังคมบริบทของพื้นที่จังหวัดเลยประชากรส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ มีจิตใจเมตตา ยิ้มแย้มแจ่มใสในการดำเนินชีวิต และทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักพละ 4 เป็นหลักธรรมที่สอดคล้องกลมกลืนกับการใช้ชีวิตให้มีความสุข และการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ เป็นคุณสมบัติของผู้บริหารในยุคปัจจุบัน และสอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการต่างประเทศ ตลอดจนสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศธรรม สารคำ (2565) วิจัยเรื่อง “การบริหารตามหลักพละ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย-หนองบัวลำภู” ผลวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย-หนองบัวลำภูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อ

พิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวิชาการรองลงมาคือ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ดานบริหารบุคคล

3. แนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาติดน้ำสวสยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลทั้ง 5 ด้านผู้บริหารสามารถนำหลักพละ 4 เข้ามาบูรณาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลได้ ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ การวางแผนวิชาการยุคดิจิทัลต้องใช้ ปัญญา วิเคราะห์บริบทโรงเรียน กำหนดเป้าหมายชัด วิริยะ ค้นหาเทรนด์ใหม่อบรมครูต่อเนื่อง สติ เลือกเทคโนโลยีเหมาะสมไม่หวั่นไหว อดวิชชพละ วางแผน โปร่งใส ไม่มีอคติ และ สังคหพละ เปิดรับความคิดเห็นทุกฝ่ายเพื่อความสะดวกระหว่างคุณภาพกับคุณธรรม 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรดิจิทัลต้องอาศัย ปัญญา เลือกเนื้อหา-เทคโนโลยีให้ตรงยุค วิริยะ อัปเดตเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง อดวิชชพละ รักษาความถูกต้องไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ และ สังคหพละ เกื้อกูลร่วมมือในหมู่ครู แชรส์สื่อดิจิทัล พร้อมปลูกฝังคุณธรรมควบคู่ไปด้วย 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4 ปัญญาพละ วิริยะพละ อดวิชชพละ สังคหพละ เน้นให้ครูวางแผนโดยประเมินความพร้อม ปัญญาพละ คัดสรรสื่ออย่างพอเหมาะและฝึกนักเรียนให้มีสมาธิ สติ พร้อมพัฒนาสื่อออนไลน์ไม่หยุดยั้ง วิริยะพละ ควบคู่การเคารพสิทธิและข้อมูลส่วนบุคคล อดวิชชพละ และส่งเสริมการทำงานร่วมกัน แบ่งปันสื่อดิจิทัล สังคหพละ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งวิชาการและคุณธรรมอย่างลึกซึ้ง 4) ด้านการวัดและประเมินผล การประเมินผลในยุคดิจิทัลควรออกแบบหลากหลาย (ปัญญาพละ) และปรับปรุงเครื่องมือให้โปร่งใส (วิริยะพละ) ยึดความบริสุทธิ์ ไม่มีอคติ (อดวิชชพละ) เพื่อให้คะแนนเป็นกลาง และเน้นพัฒนาผู้เรียนรอบด้าน เปิดช่องทางออนไลน์ให้ผู้ปกครองติดตาม (สังคหพละ) เพื่อเกื้อกูลนักเรียนให้เติบโตเต็มศักยภาพ และ 5) ด้านการนิเทศการศึกษา การนิเทศการศึกษาในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4 ควรมุ่งเลือกประเด็นตรงจุด (ปัญญาพละ) ดำเนินการต่อเนื่อง (วิริยะพละ) เปิดใจรับคำแนะนำ (อดวิชชพละ) และแลกเปลี่ยนเกื้อกูลกัน (สังคหพละ) จัดประชุม/ให้คำปรึกษาออนไลน์ เพื่อลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ สร้างการเรียนรู้เชิงบวก มีสติ กำกับจิต ลดอคติ มองครู-ผู้เรียนด้วยเมตตา เพื่อพัฒนาศักยภาพอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับ พุทธครูใบฎีกาเชมปัตต์ สหุธิธมโม (พิชญกิตติกุล) (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารการพัฒนาตามแนวทางของหลักพละ 4 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ประชาชนระดับความคิดเห็นสภาพการบริหารการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ตาม

แนวทางของหลักพละ 4 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 4.07 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นสภาพการบริหารการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอตอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ตามแนวทางของหลักพละ 4 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1. ปัญญาพละ (ความรู้ ความฉลาด) มีค่าเฉลี่ย 4.09 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ 3. วิริยพละ (ความเพียร ความขยัน) มีค่าเฉลี่ย 4.06 ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักพละ 4 กับการบริหารการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอตอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า หลักพละ 4 มีความสัมพันธ์กับการบริหารการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอตอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวม มีความสัมพันธ์กัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย เรื่อง “การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพละ 4” สำหรับผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาติดน้ำสวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 คือ การใช้ ปัญญาพละ (วิเคราะห์ เลือกแนวทาง), วิริยพละ (ขยัน อดทน พัฒนาไม่หยุด), อดวิชชพละ (สุจริต โปร่งใส ไม่มีโทษ) และ สังคหพละ (เก็บกัก สร้างเครือข่าย ร่วมมือ) ใน 5 ด้านหลัก ได้แก่:

1. การวางแผนงานด้านวิชาการ – วิเคราะห์ข้อมูล วางเป้าหมายดิจิทัลอย่างชัดเจน โปร่งใส และมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย
2. การพัฒนาหลักสูตร – ปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องเทรนด์เทคโนโลยี เคารพลิขสิทธิ์ และบูรณาการทักษะศตวรรษที่ 21
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา – ออกแบบกิจกรรมดิจิทัล แบ่งสัดส่วนออนไลน์-ออฟไลน์ให้เหมาะสม คำนึงถึงคุณธรรมและโอกาสเข้าถึงสื่อของผู้เรียน
4. การวัดและประเมินผล – ใช้เครื่องมือออนไลน์หลากหลาย โปร่งใส ชัดเจน สะท้อนคุณธรรมและทักษะทางสังคม
5. การนิเทศการศึกษา – ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการนิเทศ เปิดใจรับฟัง สร้างความร่วมมือผ่านชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์

ผลลัพธ์ ที่คาดหวังจากการประยุกต์ใช้แนวทางนี้ ได้แก่ คุณภาพการศึกษาที่สูงขึ้น ทักษะดิจิทัลของครูและนักเรียนเพิ่มขึ้น ความร่วมมือในองค์กรแข็งแกร่ง และเกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังทั้ง ความรู้ (Knowledge) และ คุณธรรม (Virtue) ควบคู่กันอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กมล ภูประเสริฐ. (2545). *การบริหารวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เมธาธิปส์ จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ทศธรรม สารคำ. (2565). *การบริหารตามหลักผละ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย-หนองบัวลำภู*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ปรีดี พรหมลาภิษฐ์. (2566). *การบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มคุณภาพการศึกษากุด-นาแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูใบฎีกาเข็มปัดธ์ สหธิธมโม (พิชญกิตติกุล). (2564). *การบริหารการพัฒนาตามแนวทางของหลักผละ 4 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภณัฐพงศ์ พลมุขและจักรกฤษ โปดาพล. (2561). สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*. 3(3): 363-375.
- รุ่ง แก้วแดง. (2542). *ปฏิวัติการศึกษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. (2566). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ปี, ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570*. กลุ่มนโยบายและแผน: เลย.
- สำนักเลขาธิการการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พรักหวานกราฟฟิค.